

alueen nimi: **Saunatie**
 pääas. kunta: Kärämäki
 pääas. kylä/k.osa: Kärämäki
 tyyppi: kyläympäristö
 arvottaminen: maakunnallisesti arvokas

alueen sisältämät kohteet:

Aitatie 2
 Korkatti ja Pietikäinen
 Markkinatie 1
 Markkinatie 5
 Saunatie 11
 Saunatie 13
 Saunatie 14
 Saunatie 15
 Saunatie 5
 Saunatie 8
 Saunatie 9
 Saunatien 7 navetta

kuvaus:

Kärämäen kirkonkylän keskustan tuntumassa sijaitseva Saunatien raitti on pienipiirteinen ja omaleimainen kokonaisuus. Raitilla on säilynyt hyvin kirkonkylän keskustalle vanhastaan tyypillinen mittakaava ja rakenne. Rakennukset rajaavat tietä yhtenäisenä nauhana. Asuinrakennukset sijaitsevat Saunatien varsilla, talousrakennukset rajaavat pihapiirejä niiden takana. Raitin varrella on myös uudempia, ominaispiirteiltään vanhoista rakennuksista selvästi poikkeavia rakennuksia.

Raitin varrella sijaitsevat rakennukset ovat itsessään varsin vaatimattomia. Alueen arvo perustuu sen merkitykseen kirkonkylän historiasta ja rakentamiselle vanhastaan tyypillisistä ominaispiirteistä kertovana kokonaisuutena. Saunatien varrella sijaitsevien kohteiden päivitysinventointi on tekemättä.

historia:

Saunatietä reunustavat tilat on lohkottu Junnon n:o 39 talosta.

Nykyinen Saunatie eli Korkattiperän kuja erkani valtamaantiestä Cajanin eli Yhtiökaupan ja Leiviskän talojen välistä. Tämän tien haarassa, vasemmalla puolen oli ollut parihuoneinen rakennus, jossa sijaitsi Kärämäen ensimmäinen maakauppa, talollinen Sakari Harjun omistama kauppa. 1900-luvun alussa se oli ollut Cajanin kaupan jauho- ja suolamakasiinina.

Korkattiperän kujan varressa oli oikealla Pellonpää ja sen naapurina Peltola. Talojen lähellä oli toiminut osuusmeijeri.

Itse Korkatinkujan perillä olivat Korkatin talot. Korkatissa oli kestikievari ja vankivyöräri.

lähteet:

Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet, Osa 3, Pohjois-Pohjanmaan seutukaavaliitto, Oulu 1993.

kohteen nimi: **Kärsämäen Osuusliike**

kunta: Kärsämäki

kiinteistötunnus: 317-402-39-88

kylä/k.osa: Kärsämäki

tyyppi: liike-elämä ja kaupankäynti

ajoitus: 1918-1944

ajoitusselite: 1943

arvottaminen: maakunnallisesti arvokas

kuvaus:

Kärsämäen Osuusliikkeen kaksikerroksinen, vuonna 1943 valmistunut lautaverhoiltu liikerakennus. Julkisivuissa on funktionalismille tyypillisiä piirteitä: ikkunoita ympäröivät kapeat vuorilaudat ja näyteikkunarivistön yläpuolella julkisivupintaa jäsentää kapea vaakalista.

arviointi:

MRKY2015: R,M,S

lähteet:

Mäkiemi Kaisa 2012. Pohjois-Pohjanmaan kirkonkylien muuttuva kulttuuriympäristö. Pohjoispohjalaiset kirkonkylät muutosten kuvaajina -Rantsila, Kärsämäki, Tynävä ja Haapavesi. Oulun yliopisto. Arkkitehtuurin osasto. Julkaisu A 55.